

Mathó Waúŋšila Thiwáhe

Episode Script

Episode #9A

"The Talent Show /
Wówayuphike Kpazópi"

Brother	Mathóla kiŋ wówayuphike yuhápi éyaš slolkýapi šni.
Brother	Wáŋ?
Too Tall	[ihát'e] ... Hoští!
Teacher Bob	Eyá, Háŋskela, kiŋyékhíyapi wówapska uŋ kágapi walúphike s'eléčheča.
Too Tall	Íŋ, ... eyá, íŋska...
Teacher Bob	Uŋgná wóphika ikpázopi kta waŋží él nikpázo oyákihi.
Too Tall	Hóh! ... Wáŋ k'éya!
Teacher Bob	Akšáka.
Teacher Bob	Tuwé ũčiŋ él óyaphápi yačhíŋpi hwo?
Teacher Bob	Takómni tuwé ke éyaš takúku walúphikapi séče. Iyúkčaŋ po!
Teacher Bob	Oháŋ, óyaphápi yačhíŋpi šni ha awábleze. Uŋgná tuwá óničiyapi háŋtajš takúŋl walúphikapi héči slolyákiyapi kte.
Teacher Bob	Oháŋ, iyúha iglúkčaŋ po. Tuwéni šni háŋtajš wayúphika ikpázopi waníčiŋ kte.
Teacher Bob	Thošká, wóčhičiyakiŋ kte.
Brother	Wówayuphike maníče. Taŋyáŋ t̥habškátapi uŋmáspe éyaš hé ečéla. ... Tokhí takúŋl ečhúŋ wablúphika ní.
Teacher Bob	Wayúphikapi awíčhayatuŋwaŋ oyákihi séče.
Brother	Táku?
Teacher Bob	Wawáyuphike kiŋ iyéwičhayayiŋ na ikpázopi kiŋ óp̥hawičhayakhiyiŋ kte.
Brother	Eyá, iblúthíŋ kte.
Teacher Bob	Iyówiŋnič'iŋ kte kiŋ slolwáye. Taŋyáŋ wawáyuphike etáŋ iyéwičhayayiŋ kte.
Brother	Watóhaŋlšna táku ečhúŋ wóphikapi héči hená t̥haŋíŋ šni. Éyaš táku uŋspépi héči iyéwayiŋ na ikpázopi kiŋ él owíčhawawa kte.
Cousin Fred	Áta khilí. Tókheškhe iyéwičhayayiŋ kta he?

Brother	Tókhel iyéwičhawayin kte ka núŋ tkhá. Éyaš iyúha wówayuphike waŋžígži yuhápi séče.
Cousin Fred	Waŋžíni iyáye šni háŋtaŋš wópazo waŋžíni uŋyúhapi kte šni.
Brother	Taŋyáŋ iwáhomayaye ló.
Cousin Fred	Óuŋkičhiyiŋ kte héčha.
Brother	Íŋ ... tákuni šni s'elé.
Brother	Huŋhúŋ, ... wawáyuphika waŋ iyéwaye s'eléčheča.
Lizzy	Watóhaŋyaŋ he?
Brother	Owáp̥e čík'ala šaglóčaŋ sáŋm iyáye.
Lizzy	Hé khilí he? Aah!
Brother	Si-sáŋniyaŋ nážiŋ walúphike kiŋ iyéhaŋyaŋ wašté yeló, Haŋkáši.
Lizzy	Itéšniyaŋ.
Brother	Háŋ! ... Čha wówayuphike kiŋ yakpázo yačhíŋ he?
Lizzy	Oháŋ. Héčhetu.
Brother	Wašté yeló.
Fuzzy	[phúhphuže]
Fuzzy	Čha tók?
Brother	Khukhúše?
Fuzzy	Mathó
Brother	Háŋ, mathó weló.
Fuzzy	Híŋyaŋka. Phúče kiŋ íŋš tók?
Fuzzy	[hló]
Brother	Wáŋ? Žoká?
Fuzzy	Khukhúše
Brother	Wašté, Fuzzy, nakúŋ táku iyáuŋčhapi uŋníspe he?
Fuzzy	[okíniya] Lenála yeló
Brother	Ptegléška naíŋš šúŋkawakháŋ íŋš tók?
Fuzzy	Hiyá, khukhúše na mathó kiŋ ečela. ... Wáŋ, kuŋkúŋla?
Brother	Íŋska, hiyá. Tókša očhíčiyakiŋ kte.
Cousin Fred	Wó! Wó!

Brother	Wáŋ!
Cousin Fred	Waktá yo!
Brother	Háu, tókhiya lá he?
Cousin Fred	Wówapi Othí-ta.
Brother	Tóškhe wówapi kiŋ iyénakča oyálota he?
Cousin Fred	Khaŋsú núŋm bluhá.
Brother	[iňá] Okó waŋžila kiŋ lusótij kta képče.
Cousin Fred	Tóna iyéwičhayaya he? ... [žó] ... Tħajniš záptanji.
Brother	Naháŋ Fuzzy íŋš-eyá óphá kte.
Fuzzy	[phúħphuġe]
Brother	Íŋska, paŋhyá, Fuzzy.
Cousin Fred	Taŋyáŋ ečhánuŋ. ... Stacy kačháŋgle iyéič'iyapi uŋspé kiŋ slolwáye šni.
Brother	[iňá]
Brother	Íŋš-eyá slolkíye šni.
Cousin Fred	Wáŋ! waátuŋwaŋ nikhílike ló.
Brother	Líla wawáyuphika waŋží iyéwaya wačhíŋ. Tuwé ħčiŋ slolyáya he?
Cousin Fred	Hiyá, ... niyé čha waáyatunwe. Tókša iyéwičhayayiŋ kte. Wó!
	Wó!
Brother	Óčhičiyiŋ kte.
Cousin Fred	Híŋ. ... Hiyá, tókħa šni.
Brother	Tħajháŋši, ikpázopi kiŋ él óyaphá hájtanš wašté kte.
Cousin Fred	Ták-tókħamunj kte ka?
Brother	Líla taŋyáŋ šna yuwóslal wíluze. Lečħalaš héčhanuŋ.
Cousin Fred	Itéšniyan! ... Waíkčeya yuwóslal wíbluze. Wó! Tókhe wíyuze wablúphike. Wówayuphike waŋ bluhá čha slolwákiye šni tkħá.
Brother	Él očhíwa yeló. Óyaphá kte.
Bertha	... na kħoškálaka k'uŋ hé ... [okíniya] líla hárjskiŋ na pħehíŋ sapsápe. Šuŋgská kiŋ akáj íyotakiŋ na naúŋg iyáye.
Brother	Onáħ'uŋ wašté.

Bertha	[okíniya]
Bertha	Hótháŋkaya wabláwa so?
Brother	Onáh'uj wašté kač'úŋ optébyela émič'iktunjže. Na šungská kiŋ akáŋmajke s'eléčheča.
Bertha	Eyá, wičhóoyake kiŋ lé wašté.
Brother	Tókhel oláke kiŋ hé é hče. Líla wóyag walúphike ló.
Bertha	Itéšniyaŋ, ... tókhetu ka héči, ... éyaš uŋgnáš wóyag wablúphike séče.
Brother	Ikpázopi kiŋ lé él čhažé očhíwa wačhíŋ. Tókhel ilúkčaŋ he?
Bertha	[hmmm]
Queenie	Čha mathóla k'uŋ hé hewákiye: “Áta wókňokpřeya wayáčhi k'uŋ,” ephé.
Sister	[iňá] Iňát'emayaye. [iňát'e]
Queenie	Akhé waŋží očhíčiyakapi kte. Eháŋniš nayáh'uŋpi háŋtaŋš omákiyaka pe.
Brother	Wówayuphika nitháwa kiŋ hé lé é.
Cousin Fred	Waúŋspewičhakhiye kiŋ iyókiphi kte. Wópazo kiŋ él óta óphapi s'eléčheča.
Brother	Wówayuphika tháŋka hčiŋ waŋžíni iyéwaye šni.
Cousin Fred	Tháŋka hča?
Brother	Iyótaj wašté waŋží. Ikpázopi kiŋ ektá eháke ikpázo na khilýa yuštáŋ kte.
Cousin Fred	Tókša tuwé waŋží wówayuphika tháŋka waŋží yuhá čha iyéyayiŋ kte ló.
Brother	Ešáš tuwé kiŋ slolwáye šni!
Voice	[lowáŋ]
Brother	Wáŋ?
Brother	Wówayuphika tháŋka.
Cousin Fred	Wówayuphika tháŋka!
Voice	[lowáŋ]

Brother	Héčhetkiya.
Brother	Wáŋ!
Cousin Fred	Wáŋ!
Cousin Fred	Akšáka hé atáuŋye.
Too Tall	Háŋta! ... Lé wówakiyakiŋ kte.
Brother	Waŋná omákhaŋ šni, Háŋskela. ... Haúŋ! ... Oháŋ, tókha he?
Too Tall	Íŋska ... huh?
Too Tall	Mikpázo kte hčiŋ.
Brother	Él óyapčha yačhíŋ he?
Cousin Fred	Mathó napé waŋ iyótaj hiŋkté čha yakhá he?
Too Tall	Tuwále! ... Napé maš'áke. Waš'ágya wíbluze ló. ... Napé hiyúkiya yo.
Brother	Hiyá, Háŋskela, ikpázopi kiŋ ektá tuwé kiŋ iyúha napéwičhaluza oyákihi šni.
Too Tall	Oháŋ, tókhel yakhé kiŋ owákaňniče. Tókša akhé waŋzí awíblukčaŋ kte.
Brother	Wáŋ?
Cousin Fred	Ź'aŋhíya uŋhí. Hé tuwé ka héči?
Brother	Háŋskela él áya yo.
Cousin Fred	Inágiyeič'ye šni yo. Wópazo waŋzí líla wašté čha yakágiŋ kte ló.
Brother	Óhiŋniyan waš'ágmayaye ló, kholá.
Cousin Fred	Lowáŋ wóphika kiŋ lé iyéyaye šni háŋtaŋš tókha šni yeló.
Brother	Bob waúŋspewičhakhiye kiŋ iwáčhiŋmaye ló. Čha blihémič'iyiŋ kte.
Fuzzy	[onáh'úŋ šilyá lowáŋ]
Brother	Philáuŋyayapi, éyaš nakpá kiŋ hé é. ... Tóhaŋni iyéuŋyiŋ kte šni. ... Tuwá heháŋtu he?

Cousin Fred	Tuwéni heháŋtu šni. Owáyawa kiŋ lél iyúha waŋwíčhuŋyaŋkapi s'eléčheča.
Brother	Éyaš yuphíya lowáŋ k'uŋ hé iyéuŋye šni.
Cousin Fred	Toháŋyaŋ okíhika ečhánuŋ. Ho waŋná.
Brother	Hoští!
Cousin Fred	Wáŋ! Tókhiya ilála hwo?
Voice	[lowáŋ]
Brother	Šeháŋštukča iyéčhiyiŋ kte.
Brother	Wáŋ?
Brother	Wáŋ k'éya, akhé!
Too Tall	Wáŋ! Kítanjhčiŋ iyéčhiye ló.
Brother	Omákčaŋ šni, Háŋskela.
Too Tall	Híŋyaŋka, ... lé waŋyáŋkiŋ yethó.
Brother	[iňá] Wašté, éyaš tħaŋníš héčha waŋží ikpázo kte.
Too Tall	Haúŋ ... šičáya!
Brother	Huh?
Voice	[lowáŋ]
Brother	Wáŋ k'éya, Háŋskela é čha lowáŋ he?
Too Tall	[lowáŋ]
Brother	Háŋskela, tuktél lowáŋpi uŋspénič'ičhiya he? Taŋyáŋ yalówaŋ.
Too Tall	Táku? ... Taŋyáŋ walówaŋ kéčhaŋni hwo? Uŋmáspe šni.
Brother	Háŋ, uŋníspe, yuphíya yalówaŋ yeló.
Too Tall	Tuwále!
Brother	Nikhílike, ešá héčhel lowáŋpi uŋmáspe šní!
Too Tall	Itéšniyaŋ?
Brother	Háŋ, nikhílike, na eháke nikpázo kta wačhíŋ.
Too Tall	Hóh, wáŋ k'éya. ... Itéšniyaŋ. ... Taŋyáŋ walówaŋ séče.
Brother	Na yalówaŋ háŋtaŋš nakúŋ walážo oyákihi.
Too Tall	[lowáŋ]
Too Tall	Ho čha ... héčhegla.

- Brother** Wašté, Háŋskela!
- Teacher Bob** Taŋyáŋ ečhánuŋ, Háŋskela. Héčhel waúŋktapi šni. Iyúha anápeglaskapa po.
- Teacher Bob** Tuwé kiŋ iyúha takúku wayúphikapi éyaš watóhaŋlšna tuwá iyéya ówičhakiyiŋ kte héčha. Na hé tuwé kiŋ mathóla waŋ lél líla waátuŋwaŋ khilíke. ... Iyúha anápeglaskapa po.
- Teacher Bob** [napé glaskápapi]